

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ
Кафедра цивільно-правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Назва освітньо-професійної програми	Право (поліцейські)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	третій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
протокол від 11.07.2025 № 11

СХВАЛЕНО

Вченою радою Факультету підготовки
фахівців для підрозділів кримінальної
поліції Національної поліції України
протокол від 10.07.2025 № 12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право (поліцейські)»
доктор юридичних наук, доцент _____

Василь БЕРЕЗНЯК

Розглянуто на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України. Протокол від 04.07.2025 № 19

Цивільний процес. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2025 рік. 39 с.

РОЗРОБНИК:

1. Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, доктор юридичних наук, доцент **Кристина РЕЗВОРОВИЧ**.

2. Викладач кафедри цивільно-правових дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України, капітан поліції **Марина ЛОГІНОВА**.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Завідувач кафедри цивільного, трудового та господарського права юридичного факультету Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара, доктор політичних наук, кандидат юридичних наук, доцент **Ігор АЛЕКСЄЄНКО**.

2. Керівник Адвокатського бюро «Хрипунова Дениса Григоровича» **Денис ХРИПУНОВ**.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)**

1. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів ЄКТС	4	
Загальна кількість годин	120	
Рік підготовки	2	
Семестр	5	
Лекції	20	
Семінарські	-	
Практичні	40	
Самостійна робота	60	
Індивідуальні завдання (курсова робота)	-	
Підсумковий семестровий контроль	екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Цивільний процес» є досягнення всебічного глибокого розуміння здобувачами вищої освіти природи і суті цивільних процесуальних правовідносин, підготовка до практичної діяльності висококваліфікованих спеціалістів із всебічним знанням цивільного процесуального права; усвідомлення значення норм права, що регулюють різноманітні форми захисту прав, свобод, законних інтересів фізичних та юридичних осіб, засвоєння теоретичних положень науки цивільного процесу, ознайомлення з порядком розгляду і вирішення цивільних справ, формування у здобувачів вищої освіти відповідних професійних компетенцій щодо правильного застосування отриманих знань та правових норм при вирішенні конкретних завдань.

Загальноосвітня мета:

надання здобувачам вищої освіти комплексних знань і практичних навичок в галузі цивільного процесуального права; окреслення потенціалу, ресурсів та специфіки використання сучасних знань у правоохоронній сфері.

Виховна мета:

сформувати у здобувачів вищої освіти науковий світогляд, моральні, естетичні та інші якості особистості, виховувати активність до одержання знань майбутнього спеціаліста, прищеплення інтересу до вивчення дисципліни.

Розвивальна мета:

розвивати інтелектуальні здібності, культуру мовлення та спілкування, пам'ять, увагу, творчий склад мислення, спостережливість, логічне осмислення основних понять та термінів у сфері цивільного процесуального права, вміння сприймати та аналізувати матеріал.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- основні інститути цивільного процесуального права;
- стан основних проблем науки цивільного процесуального права;
- сутність та зміст основних цивільних процесуальних категорій;
- поняття і значення цивільних процесуальних правовідносин, їх місце в механізмі правового регулювання;
- правовий статус суду та учасників судового процесу, їх процесуальні права та обов'язки;
- види цивільного судочинства та порядок здійснення процесуальних дій;
- стадії цивільного судочинства;
- особливості здійснення цивільного судочинства у певних категоріях цивільних справ;

вміти:

- самостійно аналізувати акти цивільного процесуального законодавства;
- правильно тлумачити та застосовувати норми цивільного процесуального права в процесі роботи за спеціальністю;
- використовувати дані науки цивільного процесуального права для вирішення професійних завдань;
- складати цивільні процесуальні документи;
- аргументувати власну точку зору та прийняте за конкретним завданням рішення.

Інтегральна компетентність – здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплектністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3 - Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 7 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11 - Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні компетентності:

СК 3 Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК 7 Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8 Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 11 Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.

СК 12 Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 16 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Пререквізити: здобувачі вищої освіти для вивчення дисципліни «Цивільний процес» мають набути знання з таких дисциплін як: «Юридична деонтологія»; «Теорія держави і права», «Конституційне право»; «Історія держави і права»; «Соціологія права»; «Політологія».

Постреквізити: знання, уміння та навички, що набувають здобувачі вищої освіти після вивчення навчальної дисципліни «Цивільний процес», необхідні для подальшого вивчення ними наступних навчальних дисциплін: «Земельне право»; «Трудове право», «Цивільний процес»; «Екологічне право»; «Кримінальне право»; «Кримінальний процес»; «Господарське право».

Здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати такі **результати навчання:**

ПРН 1 – Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегіть невідомих умов та обставин.

ПРН 3 - Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5 – Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6 – Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 13 - Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 18 – Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 19 – Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20 – Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ПРН 22 – Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Загальні положення цивільного процесуального права України

Форми захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб. Поняття цивільного процесуального права, його предмет, метод і система. Значення цивільного процесуального права, його співвідношення з іншими галузями права. Цивільне процесуальне законодавство України.

Предмет і система науки цивільного процесуального права.

Поняття цивільного судочинства, його завдання та види. Стадії судового процесу. Єдина судова інформаційно-комунікаційна система. Обов'язковість судових рішень.

ТЕМА 2. Принципи цивільного процесуального права

Принципи цивільного процесуального права. Поняття, система та значення принципів цивільного процесуального права, їх класифікація. Конституційні принципи цивільного процесуального права. Правові аксіоми у цивільному судочинстві. Загальноправові принципи. Принципи правосуддя. Галузеві принципи цивільного судочинства.

Верховенство права. Повага до честі і гідності, рівність усіх учасників судового процесу перед законом та судом. Гласність і відкритість судового процесу та його повне фіксування технічними засобами. Змагальність сторін. Диспозитивність. Пропорційність. Обов'язковість судового рішення. Забезпечення права на апеляційний перегляд справи. Забезпечення права на касаційне оскарження судового рішення у випадках, встановлених законом. Розумність строків розгляду справи судом. Неприпустимість зловживання процесуальними правами. Відшкодування судових витрат сторони, на користь якої ухвалене судове рішення.

ТЕМА 3. Цивільні процесуальні правовідносини

Цивільні процесуальні правовідносини. Поняття та ознаки цивільних процесуальних правовідносин. Передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Підстави виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Елементи цивільних процесуальних правовідносин.

Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин. Цивільна процесуальна правоздатність. Цивільна процесуальна дієздатність. Забезпечення захисту прав малолітніх або неповнолітніх осіб під час розгляду справи.

Об'єкт цивільних процесуальних правовідносин.

Зміст цивільних процесуальних правовідносин. Підстави зміни та припинення цивільних процесуальних правовідносин..

ТЕМА 4. Правовий статус учасників судового процесу.

Поняття та елементи цивільних процесуальних правовідносин. Підстави і передумови їх виникнення.

Суб'єкти цивільних процесуальних правовідносин, їх класифікація, права та обов'язки. Особи, які здійснюють правосуддя. Учасники судового процесу. Зміст та об'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Цивільна процесуальна правоздатність. Цивільна процесуальна дієздатність. Забезпечення захисту прав малолітніх або неповнолітніх осіб під час розгляду справи.

Склад суду. Визначення складу суду. Правове положення суддів у цивільному процесі. Порядок вирішення питань при колегіальному розгляді справи. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Недопустимість повторної участі судді в розгляді справи. Підстави для відводу (самовідводу) секретаря судового засідання, експерта, спеціаліста, перекладача. Заяви про самовідводи та відводи. Порядок вирішення заявленого відводу та самовідводу. Наслідки відводу суду (судді).

Склад учасників справи. Права та обов'язки учасників справи. Неприпустимість зловживання процесуальними правами.

Поняття сторін в цивільному процесі. Позивач. Відповідач. Характеристика процесуальних прав та обов'язків сторін.

Поняття і види процесуальної співучасті, її підстави. Права та обов'язки співучасників.

Поняття належної та неналежної сторони. Умови, порядок і правові наслідки заміни неналежного відповідача, залучення до участі у справі співвідповідача.

Поняття та види третіх осіб у судовому процесі. Відмінність третіх осіб від співучасників. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору. Наслідки незалучення у справу третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору.

Процесуальне правонаступництво: поняття, види, підстави, правові наслідки. Порядок вступу в процес правонаступника, його правове положення.

Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб. Процесуальні права органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

Представники. Участь у справі представника. Законні представники. Особи, які можуть бути представниками. Особи, які не можуть бути представниками. Документи, що підтверджують повноваження представників. Призначення або заміна законного представника судом. Повноваження представника в суді.

Інші учасники судового процесу. Помічник судді. Секретар судового засідання. Судовий розпорядник. Свідок. Особи, які не можуть бути допитані як свідки. Експерт. Експерт з питань права. Спеціаліст. Перекладач.

ТЕМА 5. Цивільна юрисдикція.

Предметна та суб'єктна юрисдикція. Справи, що відносяться до юрисдикції загальних судів. Розгляд кількох пов'язаних між собою вимог. Право сторін на передачу спору на розгляд третейського суду. Право сторін на передачу спору на розгляд іноземного суду.

Інстанційна юрисдикція. Суд першої інстанції. Суд апеляційної інстанції. Суд касаційної інстанції.

Територіальна юрисдикція (підсудність). Підсудність справ, у яких однією зі сторін є суд або суддя. Підсудність справ за місцем проживання або місцезнаходженням відповідача. Підсудність справ за вибором позивача. Підсудність справ за участю громадян України, якщо обидві сторони проживають за її межами. Виключна підсудність. Передача справи з одного суду до іншого. Недопустимість спорів про підсудність.

ТЕМА 6. Докази та доказування.

Роль доказів і доказування у судовому процесі. Поняття доказів, їх класифікація. Поняття доказування, його стадії. Предмет доказування. Підстави звільнення від доказування. Належність доказів. Допустимість доказів. Достовірність доказів. Достатність доказів.

Обов'язок доказування і подання доказів. Підстави звільнення від доказування. Подання доказів. Витребування доказів. Огляд доказів за їх місцезнаходженням. Огляд речових доказів, що швидко псуються. Судові доручення щодо збирання доказів. Виконання судових доручень щодо збирання доказів. Оцінка доказів.

Показання свідка. Пояснення сторін, третіх осіб та їхніх представників. Письмове опитування учасників справи як свідків. Допит свідка за заявою сторони арбітражного (третейського) розгляду.

Письмові докази.

Речові докази. Зберігання речових доказів.

Електронні докази. Зберігання та повернення оригіналів електронних доказів.

Висновок експерта. Вимоги до висновку експерта. Призначення експертизи судом. Обов'язкове призначення експертизи судом. Проведення експертизи на замовлення учасників справи. Оцінка висновку експерта судом. Комісійна експертиза. Комплексна експертиза. Додаткова і повторна експертиза. Висновок експерта у галузі права. Оцінка висновку експерта у галузі права судом. Підстави та порядок забезпечення доказів.

ТЕМА 7. Процесуальні строки.

Поняття та види процесуальних строків. Розумність процесуальних строків. Обчислення процесуальних строків. Початок перебігу процесуальних строків. Закінчення процесуальних строків. Зупинення процесуальних строків. Наслідки пропущення процесуальних строків. Поновлення та продовження процесуальних строків.

ТЕМА 8. Судові виклики і повідомлення.

Поняття та види судових викликів і повідомлень. Засоби здійснення судових викликів і повідомлень.

Судові повістки. Зміст судової повістки і оголошення про виклик у суд. Порядок вручення судових повісток. Обов'язок учасників судового процесу повідомляти суд про зміну свого місця проживання (перебування, знаходження) та про причини неявки в судові засідання. Розшук відповідача.

ТЕМА 9. Судові витрати

Поняття та види судових витрат. Попереднє визначення суми судових витрат. Забезпечення та попередня оплата судових витрат. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати.

Витрати на професійну правничу допомогу. Витрати сторін та їхніх представників, що пов'язані з явкою до суду. Витрати, пов'язані із залученням (викликом) свідків, експертів, спеціалістів, перекладачів, проведенням експертиз. Витрати, пов'язані з витребуванням доказів, проведенням огляду доказів за їх місцезнаходженням, забезпеченням доказів та вчиненням інших дій, необхідних для розгляду справи. Розподіл судових витрат між сторонами.

Розподіл витрат у разі визнання позову, закриття провадження у справі або залишення позову без розгляду.

ТЕМА 10. Заходи процесуального примусу

Поняття процесуального примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу.

Види заходів процесуального примусу. Попередження і видалення із залу судового засідання. Тимчасове вилучення доказів для дослідження судом. Зміст ухвали про тимчасове вилучення доказів для дослідження судом. Привід свідка. Штраф.

ТЕМА 11. Наказне провадження.

Поняття наказного провадження. Суть та значення наказного провадження. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ.

Форма і зміст заяви про видачу судового наказу. Підстави для відмови у видачі судового наказу. Наслідки відмови у видачі судового наказу.

Порядок розгляду заяв про видачу судового наказу. Зміст судового наказу. Надіслання боржникові копії судового наказу.

Форма і зміст заяви про скасування судового наказу та строки її подання. Розгляд заяви про скасування судового наказу. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві. виправлення помилки в судовому наказі, визнання судового наказу таким, що не підлягає виконанню, відстрочення чи розстрочення його виконання.

ТЕМА 12. Позовне провадження.

Поняття і суть позовного провадження. Поняття позову. Види позовів. Підстави і види забезпечення позову. Зустрічне забезпечення. Скасування зустрічного забезпечення. Скасування заходів забезпечення позову. Відшкодування збитків, заподіяних забезпечення позову.

Заяви по суті справи, їх види. Позовна заява, її зміст і форма. Документи, що додаються до позовної заяви. Пред'явлення позову. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви, відмова у відкритті провадження у справі. Відкриття провадження у справі.

Підготовче провадження. Захист відповідача від пред'явленого позову. Відзив, заперечення та зустрічний позов. Підготовче засідання та порядок його проведення. Судові рішення у підготовчому засіданні.

Врегулювання спору за участю судді. Порядок призначення та проведення врегулювання спору за участю судді.

Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін.

Завдання і строки розгляду справи по суті. Участь у судовому засіданні в режимі відео конференції. Відкриття розгляду справи по суті. З'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати та ухвалення рішення. Фіксування судового процесу. Зупинення і закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду.

Особливості позовного провадження у справах про визнання необґрунтованими активів та їх витребування.

ТЕМА 13. Окреме провадження.

Поняття окремого провадження, його особливості. Види справ, що розглядаються в порядку окремого провадження. Порядок розгляду справ окремого провадження.

Розгляд судом справ про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи.

Розгляд судом справ про обмеження фізичної особи у відвідуванні гральних закладів та участі в азартних іграх.

Розгляд судом справ про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності.

Розгляд судом справ про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою.

Розгляд судом справ про усиновлення.

Розгляд судом справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення.

Розгляд судом справ про відновлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі.

Розгляд судом справ про передачу безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність.

Розгляд судом справ про визнання спадщини відумерлою.

Розгляд заяви про надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку.

Розгляд судом справ про примусову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу.

Розгляд судом справ про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб.

Розгляд судом справ про видачу і продовження обмежувального припису.

Розгляд судом справ про розкриття інформації, що становить професійну таємницю на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

ТЕМА 14. Судові рішення.

Поняття і види судових рішень. Порядок ухвалення судових рішень та постановлення ухвал, їх форма. Зміст ухвали суду. Окремі ухвали суду. Законність і обґрунтованість судового рішення. Питання, які вирішує суд під час ухвалення рішення суду. Зміст рішення суду. Проголошення судового рішення. Набрання рішенням суду законної сили. Вручення судового рішення.

Виправлення помилок у судовому рішенні. Виправлення описок та арифметичних помилок у судовому рішенні. Додаткове рішення суду. Роз'яснення судового рішення.

ТЕМА 15. Перегляд судових рішень.

Поняття та сутність апеляційного провадження. Суди апеляційної інстанції. Право апеляційного оскарження. Строк на апеляційне оскарження. Форма і зміст апеляційної скарги, порядок її подання. Відкриття апеляційного провадження. Апеляційний розгляд. Повноваження суду апеляційної інстанції. Постанова суду апеляційної інстанції.

Поняття та сутність касаційного провадження. Суд касаційної інстанції. Право касаційного оскарження. Строк на касаційне оскарження. Форма і зміст касаційної скарги, порядок її подання. Відкриття касаційного провадження. Касаційний розгляд. Повноваження суду касаційної інстанції. Постанова суду касаційної інстанції.

Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Строк подання заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Форма і зміст заяви. Розгляд заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

ТЕМА 16. Виконання судових рішень у цивільних справах. Судовий контроль за виконанням судових рішень.

Поняття і значення виконавчого провадження. Добровільне виконання судових рішень. Органи і посадові особи, які здійснюють виконання судових рішень. Судові рішення, що підлягають негайному виконанню.

Учасники виконавчого провадження. Місце виконання рішення. Строки, порядок та умови здійснення виконавчого провадження.

Звернення судових рішень до виконання. Зміст виконавчого листа, строк пред'явлення його до виконання. Видача дубліката виконавчого листа або судового наказу. Поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання.

Мирова угода в процесі виконання.

Відстрочення і розстрочення виконання, зміна чи встановлення способу і порядку виконання судового рішення. Зупинення виконання судового рішення. Тимчасове влаштування дитини до дитячого або лікувального закладу. Оголошення розшуку боржника або дитини, привід боржника. Вирішення питання про примусове проникнення до житла чи іншого володіння особи. Звернення стягнення на грошові кошти, що належать іншим особам, та нерухоме майно, право власності на яке не зареєстровано в установленому законом порядку. Тимчасове обмеження у праві виїзду за межі України. Заміна сторони виконавчого провадження. Визначення частки майна боржника у майні, яким він володіє спільно з іншими особами. Поворот виконання рішення, постанови. Особливості повороту виконання в окремих категоріях справ.

Судовий контроль за виконанням судових рішень. Право на звернення із скаргою до суду. Строки для звернення зі скаргою. Розгляд скарги. Судове рішення за скаргою. Виконання ухвали суду.

ТЕМА 17. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів, оспорювання рішень міжнародних комерційних арбітражів.

Оскарження рішення третейського суду, оспорювання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Форма і зміст заяви про скасування рішення третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу.

Відкриття провадження у справі. Підготовка справи до розгляду. Судовий розгляд справи. Підстави для скасування рішення третейського суду. Підстави для скасування рішення міжнародного комерційного арбітражу. Ухвала суду у справі про скасування рішення третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу.

Порядок оскарження постанов міжнародного комерційного арбітражу щодо наявності у нього компетенції, винесених в порядку розгляду питань попереднього характеру.

ТЕМА 18. Визнання та виконання рішень іноземних судів, міжнародних комерційних арбітражів в Україні, надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів.

Умови визнання та виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню. Строки пред'явлення рішення іноземного суду до примусового виконання. Суди, що розглядають справи про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Порядок подання та розгляду

клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Підстави для відмови у задоволенні клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду. Звернення до примусового виконання рішення іноземного суду.

Умови визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Порядок подання клопотання про визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню. Розгляд клопотання про визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

Умови визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, якщо його місце знаходиться за межами України. Порядок і строки подання заяви про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Форма і зміст заяви про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Порядок розгляду заяви про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Підстави для відмови у визнанні і наданні дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу. Добровільне виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу про стягнення грошових коштів. Надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, якщо місце арбітражу знаходиться на території України.

Провадження у справах про надання дозволу на примусове виконання рішень третейських судів.

Провадження у справах за участю іноземних осіб. Процесуальні права та обов'язки іноземних осіб. Підсудність судам України цивільних справ з іноземним елементом. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Зміст і форма судового доручення про надання правової допомоги. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів. Виконання судового доручення іноземного суду про вручення виклику до суду чи інших документів. Виконання судових доручень закордонними дипломатичними установами України.

ТЕМА 19. Відновлення втраченого судового провадження.

Порядок відновлення втраченого судового провадження. Особи, які мають право звертатися до суду із заявою про відновлення втраченого судового провадження. Підсудність заяви про відновлення втраченого провадження. Форма і зміст заяви про відновлення втраченого судового провадження. Наслідки недодержання вимог до форми та змісту заяви, залишення заяви без розгляду чи відмова у відкритті провадження за заявою. Розгляд заяви про відновлення втраченого судового провадження. Ухвала суду за наслідками розгляду заяви про відновлення втраченого судового провадження. Звільнення заявника від судових витрат.

ТЕМА 20. Провадження у справах за участю іноземних осіб.

Процесуальні права та обов'язки іноземних осіб. Підсудність судам України цивільних справ з іноземним елементом. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Зміст і форма судового доручення про надання правової допомоги. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів. Виконання судового доручення іноземного суду про вручення виклику до суду чи інших документів. Виконання судових доручень закордонними дипломатичними установами України.

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права	1. Поняття, предмет та метод цивільного процесуального права України. 2. Система цивільного процесуального права України. 3. Цивільне процесуальне законодавство України, межі його дії, аналогії. 4. Поняття та види цивільного судочинства. 5. Стадії цивільного процесу.	2
Тема 4. Правовий статус суду та учасників судового процесу	1. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Система судів цивільної юрисдикції. Апарат суду. 2. Склад суду. Права та обов'язки головуючого в судовому засіданні. Відводи та самовідводи суддів: підстави та порядок. 3. Учасники справи: поняття, склад, права та обов'язки. 4. Представники як учасники судового процесу. 5. Інші учасники судового процесу.	2
Тема 6. Докази і доказування	1. Поняття доказування, його стадії. 2. Предмет доказування. 3. Розподіл обов'язків по доказуванню. Підстави звільнення від доказування. 4. Поняття та класифікація доказів. 5. Належність доказів. Допустимість доказів. Достовірність доказів. Достатність доказів. 6. Засоби доказування.	2
Тема 9. Судові витрати	1. Види судових витрат. 2. Попереднє визначення суми судових витрат. 3. Судовий збір. Порядок сплати, повернення та звільнення від сплати	2

	судового збору. 4. Витрати, пов'язані з розглядом справи. 5. Забезпечення та попередня оплата судових витрат. 6. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати. 7. Розподіл судових витрат між сторонами.	
Тема 12. Позовне провадження	1. Поняття і суть позовного провадження. 2. Поняття позову. Види позовів. Забезпечення позову. 3. Заяви по суті справи, їх види. 4. Позовна заява, її зміст і форма. Документи, що додаються до позовної заяви. 5. Відкриття провадження у справі. 6. Підготовче провадження. 7. Завдання і строки розгляду справи по суті. 8. Відкриття розгляду справи по суті. 9. З'ясування обставин справи та дослідження доказів. 10. Судові дебати та ухвалення рішення. Фіксування судового процесу.	4
Тема 13. Окреме провадження	1. Поняття окремого провадження. 2. Види справ, що розглядаються в порядку окремого провадження. 3. Порядок розгляду справ окремого провадження. 4. Особливості розгляду справ в порядку окремого провадження.	2
Тема 14. Судові рішення	1. Поняття і види судових рішень. 2. Порядок ухвалення судових рішень та постановлення ухвал, їх форма. 3. Законність і обґрунтованість судового рішення. 4. Зміст рішення суду. Проголошення судового рішення. 5. Виправлення описок та арифметичних помилок у судовому рішенні. 6. Додаткове рішення суду. Роз'яснення судового рішення. 7. Набрання рішенням суду законної сили.	2
Тема 15. Перегляд судових рішень	1. Апеляційне провадження. 2. Касаційне провадження. 3. Перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.	2

Тема 16. Виконання судових рішень у цивільних справах. Судовий контроль за виконанням судових рішень	1. Поняття і значення виконавчого провадження. 2. Учасники виконавчого провадження. 3. Порядок виконавчого провадження. 4. Судовий контроль за виконанням судових рішень.	2
---	--	---

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Семінарські заняття	
Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права України	2
Тема 4. Правовий статус суду та учасників судового процесу	2
Тема 5. Цивільна юрисдикція	2
Тема 6. Докази та доказування	2
Тема 7. Процесуальні строки	2
Тема 8. Судові виклики і повідомлення	2
Тема 9. Судові витрати	2
Тема 10. Заходи процесуального примусу	2
Тема 11. Наказне провадження	2
Тема 12. Позовне провадження	4
Тема 13. Окреме провадження	2
Тема 14. Судові рішення	2
Тема 15. Перегляд судових рішень	4
Тема 16. Виконання судових рішень у цивільних справах. Судовий контроль за виконанням судових рішень	2
Тема 17. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів, оспорування рішень міжнародних комерційних арбітражів	2
Тема 18. Визнання та виконання рішень іноземних судів, міжнародних комерційних арбітражів в Україні, надання дозволу на примусове виконання рішень	2
Тема 19. Відновлення втраченого судового провадження	2
Тема 20. Провадження у справах за участю іноземних осіб	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Загальні положення цивільного процесуального права України	2
Тема 2. Принципи цивільного процесуального права	2
Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини	4
Тема 4. Правовий статус суду та учасників судового процесу	6
Тема 5. Цивільна юрисдикція	4
Тема 6. Докази та доказування	6
Тема 7. Процесуальні строки	2
Тема 8. Судові виклики і повідомлення	4

Тема 9. Судові витрати	4
Тема 10. Заходи процесуального примусу	2
Тема 11. Наказне провадження	2
Тема 12. Позовне провадження	4
Тема 13. Окреме провадження	2
Тема 14. Судові рішення	2
Тема 15. Перегляд судових рішень	4
Тема 16. Виконання судових рішень у цивільних справах. Судовий контроль за виконанням судових рішень	2
Тема 17. Провадження у справах про оскарження рішень третейських судів, оспорування рішень міжнародних комерційних арбітражів	2
Тема 18. Визнання та виконання рішень іноземних судів, міжнародних комерційних арбітражів в Україні, надання дозволу на примусове виконання рішень	2
Тема 19. Відновлення втраченого судового провадження	2
Тема 20. Провадження у справах за участю іноземних осіб	2

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Поняття та предмет цивільного процесуального права як галузі права.
2. Система цивільного процесуального права.
3. Цивільне процесуальне законодавство.
4. Поняття, завдання, види та стадії цивільного судочинства.
5. Поняття та система принципів цивільного судочинства.
6. Визначення складу суду. Склад суду.
7. Підстави для відводу (самовідводу) судді. Наслідки відводу суду (судді).
8. Склад учасників справи. Процесуальні права та обов'язки учасників справи.
9. Цивільна процесуальна правоздатність. Цивільна процесуальна дієздатність.
10. Сторони у судовому процесі, їхні спеціальні процесуальні права та обов'язки.
11. Процесуальна співучасть.
12. Залучення до участі у справі співвідповідача. Заміна неналежного відповідача.
13. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору
14. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору
15. Процесуальне правонаступництво.
16. Участь у судовому процесі органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб.

17. Поняття і види представництва у судовому процесі.
18. Особи, які можуть бути представниками. Особи, які не можуть бути представниками.
19. Повноваження представника в суді. Документи, що підтверджують повноваження представників.
20. Склад інших учасників судового процесу.
21. Цивільний процесуальний статус інших учасників судового процесу.
22. Поняття та види цивільної юрисдикції.
23. Предметна та суб'єктна юрисдикція.
24. Інстанційна юрисдикція.
25. Територіальна юрисдикція (підсудність).
26. Поняття доказів у судовому процесі. Види засобів доказування: письмові, речові та електронні докази, висновки експертів, показання свідків.
27. Обов'язок доказування і подання доказів.
28. Предмет доказування. Підстави звільнення від доказування.
29. Оцінка доказів.
30. Забезпечення доказів.
31. Поняття процесуальних строків та їх види.
32. Обчислення процесуальних строків. Початок перебігу і закінчення процесуальних строків.
33. Зупинення, поновлення та продовження процесуальних строків.
34. Поняття і види судових повісток.
35. Порядок вручення судових повісток.
36. Поняття та види судових витрат.
37. Попереднє визначення суми судових витрат. Забезпечення та попередня оплата судових витрат.
38. Відстрочення та розстрочення судових витрат, зменшення їх розміру або звільнення від їх оплати.
39. Розподіл судових витрат між сторонами.
40. Поняття і види заходів процесуального примусу.
41. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу.
42. Поняття позову. Види позовів.
43. Підстави і види забезпечення позову. Зустрічне забезпечення.
44. Заяви по суті справи, їх види.
45. Позовна заява, її зміст і форма. Пред'явлення позову.
46. Залишення позовної заяви без руху, повернення заяви, відмова у відкритті провадження у справі.
47. Відкриття провадження у справі.
48. Підготовче провадження.
49. Захист відповідача від пред'явленого позову. Відзив, заперечення та зустрічний позов.
50. Врегулювання спору за участю судді.
51. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін.

52. Завдання і строки розгляду справи по суті.
53. Відкриття розгляду справи по суті.
54. З'ясування обставин справи та дослідження доказів.
55. Судові дебати та ухвалення рішення.
56. Фіксування судового процесу.
57. Зупинення і закриття провадження у справі. Залишення позову без розгляду.
58. Поняття та види судових рішень.
59. Порядок ухвалення судового рішення.
60. Законність і обґрунтованість судового рішення.
61. Проголошення судового рішення.
62. Набрання рішенням суду законної сили.
63. Справи, що розглядаються в порядку спрощеного позовного провадження.
64. Особливості розгляду справи у порядку спрощеного позовного провадження.
65. Умови та порядок проведення заочного розгляду справи.
66. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ.
67. Порядок розгляду справ про видачу судового наказу.
68. Зміст судового наказу.
69. Скасування судового наказу.
70. Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачеві.
71. Поняття і сутність окремого провадження.
72. Справи, що розглядаються в порядку окремого провадження.
73. Порядок розгляду справ окремого провадження.
74. Поняття та сутність апеляційного провадження. Суди апеляційної інстанції.
75. Право апеляційного оскарження.
76. Форма і зміст апеляційної скарги, порядок її подання.
77. Відкриття апеляційного провадження.
78. Апеляційний розгляд.
79. Повноваження суду апеляційної інстанції.
80. Постанова суду апеляційної інстанції.
81. Поняття та сутність касаційного провадження. Суд касаційної інстанції.
82. Право касаційного оскарження.
83. Форма і зміст касаційної скарги, порядок її подання.
84. Відкриття касаційного провадження.
85. Касаційний розгляд.
86. Повноваження суду касаційної інстанції.
87. Постанова суду касаційної інстанції.
88. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами.

89. Розгляд заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

90. Негайне виконання судових рішень.

91. Звернення судових рішень до виконання.

92. Відстрочення і розстрочення виконання. Зміна чи встановлення способу і порядку виконання.

93. Зупинення виконання судового рішення.

94. Поворот виконання рішення, постанови.

95. Судовий контроль за виконанням судових рішень.

96. Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню.

97. Визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

98. Розгляд заяви про відновлення втраченого судового провадження.

99. Звернення суду України із судовим дорученням про надання правової допомоги до іноземного суду.

100. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

Критерії оцінювання аудиторної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Для здобувачів вищої освіти, що навчаються за денною формою навчання, максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни «Цивільне право та процес» – 100 балів: за виконання завдань у рамках аудиторної роботи – 40 балів, самостійної/індивідуальної роботи – 10 балів; 50 балів – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

Поточний контроль може проводитись усно, письмово або у формі комп'ютерного тестування, колоквиуму, оцінювання виступів на семінарських та практичних заняттях, ділових чи імітаційних ігор тощо.

Аудиторна робота для поточного контролю розраховується за формулою: сума оцінок за семестр * коефіцієнт аудиторної роботи. Коефіцієнт розраховується на кожен семестр за формулою: 40 балів : 5 (максимальна

оцінка) : кількість занять у семестрі.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Невисокий рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Недостатній рівень компетентностей: питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Мінімальний рівень компетентностей: здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Цивільний процес» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: залік; екзамен; стандартизовані тести; есе; вирішення практичних завдань; виступи на наукових заходах, інші види індивідуальних завдань тощо.

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання) – 10 балів

Самостійна робота здобувачів вищої освіти становить таку форму організації освітнього процесу, за якої особа, яка навчається, виконує певний комплекс завдань, під керівництвом науково-педагогічного працівника, але без його безпосередньої участі. Навчальною дисципліною «Цивільне право та процес» на самостійну роботу відведено 46 год. і передбачає наступні її форми, які в індивідуальному порядку узгоджуються з викладачем:

1. Практичні справи, диференційовані за темами навчальної дисципліни. Вправи виконуються письмово в окремому зошиті з обов'язковим обґрунтуванням наданих відповідей. Для отримання максимальної кількості балів здобувач вищої освіти має виконати всі завдання на високому рівні (оцінюється в 0,5 бала за умов виконання завдання в повному обсязі, якщо

завдання виконано, але мають місце помилки, воно оцінюється в межах від 0,1 до 0,5 бала з подальшим округленням на користь здобувача вищої освіти).

2. Написання та публікація наукової статті з актуальної теми у міжнародному або фаховому виданні (оцінюється до 10 балів за фактом публікації при наявності підтверджуючих матеріалів).

3. Написання та публікація тез доповідей з актуальних тем на конференції міжнародного, всеукраїнського чи регіонального рівня (оцінюється в 5 балів за фактом публікації при наявності підтверджуючих матеріалів).

4. Створення відео-ролика, який розкриває проблемні питання обраної теми ПНД (оцінюється в 3 бали).

5. Підготовка мультимедійних презентацій з тем, які повинні розкривати питання, що не розглядалися під час аудиторної роботи (одна презентація оцінюється максимум у 2 бали, при умові, що вона складається з 15 слайдів, має чіткий перелік використаних джерел).

6. Підготовка тестових завдань різного рівня когнітивності. Завдання виконується в письмовій або електронній формі (20 тестових завдань за однією темою оцінюються у 1 бал за умови, що дані тестові завдання раніше не вирішувалися та не використовувалися під час проведення аудиторних занять).

7. Складання практичних фабул. До кожної фабули потрібно поставити 5 питань та надати розгорнуті та обґрунтовані відповіді. Завдання виконується в письмовій або електронній формі (оцінюється у 2 бали).

8. Виступ на засіданні наукового гуртка кафедри (оцінюється в 0,5 балів).

Критерії оцінювання підсумкового контролю (залік/екзамен) – 50 балів

Залік може проводитись в усній, письмовій або тестовій формах за білетами, затвердженими на засіданні кафедри (для усної та письмової форми).

Білеті містять 2 частини: теоретичну, яка складається з двох питань, та практичну, яка містить практичне завдання.

1. Виконання теоретичної частини завдання оцінюється максимально до 30 балів (по 15 балів за відповідь на кожне питання).

Критерії оцінювання відповідей на питання теоретичної частини білета.

Оцінка **«відмінно»** – 25-30 балів – виставляється, якщо здобувач вищої освіти точно і повно відповів на питання білета, чітко і логічно відповів на поставлені екзаменаторами запитання, вільно володіє науковою термінологією, наводить приклади з допоміжної літератури та власної практики, демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу в практичній діяльності.

Оцінка **«добре»** – 15-24 бали – ставиться у випадку, коли при відповіді здобувач вищої освіти допустив деякі неточності чи залишилась нерозкритою частина білета (до 15%) за умови, що принципові моменти запитань були розкриті правильно, незначні помилки усуваються самим здобувачем, коли на

помилки вказує екзаменатор. Здобувач вищої освіти наводить приклади з практики, частково демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу.

Оцінка **«задовільно»** – 6-14 балів – виставляється за наявність у відповіді декількох суттєвих неточностей, нечіткість відповіді, коли 30-50% змісту білета залишається нерозкритою, допущені помилки і порушена логіка викладу, що вплинуло на результат та правильність висновків. Відповідь не аргументована прикладами, посиланнями на нормативно-правову базу та літературні джерела. Здобувач вищої освіти відчуває труднощі при встановленні зв'язку між питаннями білету та його практичним виконанням. На додаткові запитання екзаменатора відповідає теж в межах 45-50%.

Оцінка **«незадовільно»** – 0-5 бали – виставляється, якщо здобувач вищої освіти не засвоїв матеріал у межах програм навчальних дисциплін (менше 50%), не дає конкретної відповіді на питання білету, не наводить прикладів, не ознайомлений з методичною і навчальною літературою з дисципліни, не здатний висвітлити поставлене питання. На додаткові та навідні запитання екзаменатора здобувач вищої освіти часто не знає правильної відповіді. Не володіє базовими категоріями та основними теоретичними поняттями з дисципліни.

2. Виконання практичної частини завдання оцінюється максимально у 20 балів.

Критерії оцінювання відповідей на завдання практичної частини білета.

Оцінка **«відмінно»** – 16-20 балів – виставляється, якщо здобувач вищої освіти обґрунтовано, послідовно й логічно аналізує ситуацію з використанням наукової термінології, демонструє власне бачення ситуації; виявляє уміння будувати чіткий алгоритм дій, спрямованих на професійне і компетентне вирішення даної проблеми.

Оцінка **«добре»** – 10-15 балів – ставиться у випадку, коли здобувач вищої освіти послідовно й логічно аналізує ситуацію за стандартною схемою, володіє науковою термінологією, при розв'язанні практичного завдання допущені лише незначні помилки, які усуваються самим здобувачем після зауваження екзаменатора.

Оцінка **«задовільно»** – 5-9 балів – виставляється, коли у ході розв'язання задачі допущені помилки і порушена логіка аналізу ситуації, необхідної для розв'язання конкретної проблеми, що вплинуло на результат і правильність висновків. Але при цьому наявне часткове володіння теоретичним матеріалом з питань, наведених у ситуації.

Оцінка **«незадовільно»** – 0-4 балів – вказує на те, що здобувач вищої освіти не оволодів базовим теоретичним матеріалом та практичними навичками професійної діяльності.

Загальна оцінка за екзамен підраховується як сумарна кількість оцінок, отриманих з кожної частини білета. Оцінка **«відмінно»** може бути поставлена лише в тому випадку, якщо жодне із питань екзаменаційного білета не оцінено нижче оцінки «добре». Загальна оцінка як результат складання екзамену

визначається за шкалою ECTS і переводиться у національну шкалу оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (рекомендовані джерела інформації)

Основні нормативні акти:

- акти міжнародного права:

1. Загальна декларація прав людини. Документ ООН, схвалено 10 грудня 1948 року. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
2. Конвенція ООН про права дитини. Схвалено ООН, Резолюція № 44/25, 20 листопада 1989 року. Ратифіковано Україною 27 лютого 1991 р. (в редакції від 20.11.2014 р.) № 789-XII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021.

- закони:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.
4. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>.
5. Сімейний кодекс України: Закон від 10.01.2002 № 2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14.#Text>.
6. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.
7. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.
8. Про Вищий антикорупційний суд : Закон України від 07.06.2018 № 2447 VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text>.
9. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21.12.2016 № 1798-VIII. URL: zakon.rada.gov.ua/go/1798-19.
10. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012. № № 5492-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17>.
11. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12.02.2015 № 192-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/192-19>.
12. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
13. Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010. № 2297VI. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17.
14. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>.
15. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>.

16. Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин: Закон України від 12.07.2018 № 2505-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2505-19#Text>.

17. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

18. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>.

19. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

20. Про третейські суди: Закон України від 11.05.2004 № 1701-JV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1701-15#Text>.

Підзаконні нормативно-правові акти та акти тлумачення:

1. Питання медико-соціальної експертизи: затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1317. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1317-2009-%D0%BF#Text>.

2. Порядок та критерії встановлення медико-соціальними експертними комісіями ступеня стійкої втрати професійної працездатності у відсотках працівникам, яким заподіяно ушкодження здоров'я, пов'язане з виконанням трудових обов'язків: Затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 05.06.2012 № 420. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1387-12#Text>.

3. Про затвердження Порядку підтвердження факту народження дитини поза закладом охорони здоров'я: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2013 р. № 9. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9-2013-%D0%BF>.

4. Про затвердження Правил державної реєстрації актів громадянського стану в Україні: Наказ Міністерства юстиції України від 18.10.2000 № 52/5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0719-00>.

5. Про ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах: Указ Президента України від 29.12.2017 р. № 452/2017. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/4522017-23378>.

6. Рішення Конституційного Суду України від 01.06.2016 р. у справі № 11/2016 за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення третього речення частини першої статті 13 Закону України «Про психіатричну допомогу» (справа про судовий контроль за госпіталізацією недієздатних осіб до психіатричного закладу). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-16>.

7. Рішення Конституційного Суду України від 22.11.2023 р. № 10 - р(П)/2023 у справі № 3-88/2021 за конституційними скаргами Дорошко Ольги Євгенівни, Євстіфєєва Микити Ігоровича, Кушаби Івана Петровича, Якіменка Володимира Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пунктів 1, 5 частини шостої статті 19, пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України (щодо

гарантування права на судовий захист у малозначних спорах). URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-23#Text>.

Підручники:

1. Ізарова І. О., Ханник-Посполітак Р.Ю. Цивільний процес України: навч. посібн. для студ. юр. спец. вищих навчальних закладів. Київ: ВД «Дакор», 2018. 276 с.
2. Немеш П.Ф., Феннич В.П. Курс цивільного процесу: Загальна частина. Підручник. Ужгород: Вид-во РІК-У, 2020. 808 с.
3. Фазикош В.Г., Булеца С.Б., Заборовський В.В., Феннич В.П. Цивільний процес: підручник. Вид. дім «Гельветика», 2022. 932 с.
4. Цивільне процесуальне право України (Загальна частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 412 с.
5. Цивільне процесуальне право України (Особлива частина): підруч. / О.В. Гетманцев, Л.А. Кондрат'єва, Л.А. Остафійчук, А.Л. Паскар, І.Ю. Татулич; за ред. О.В. Гетманцева. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
6. Цивільне процесуальне право України: підручник. Вид. 2-ге, переробл. та допов.: у 2 т. / за загальною ред. д.ю.н., професора, академіка М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2021. Т. 1. 330 с.
7. Цивільне процесуальне право. Підручник. Коссак В. М., Лемик Р.Я., Навроцька Ю.В., Сеник С. В. Київ. Право. 2020. 752 с.
8. Цивільний процес (загальна частина): навч. посіб. 2-е вид., доп. і перероб. / кер. авт. кол. А.В. Коваленко. Дніпро: ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017. 192 с.
9. Цивільний процес України: підруч. / за ред. В. О. Кучера. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 768 с.
10. Цивільний процес: підручник. / С. В. Васильєв. К.: Алерта, 2019. 506 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Заварза Т. В. Порівняльний цивільний процес: навч.-метод. посібн. / Т. В. Заварза, С. М. Бервено, Л. В. Новікова, К. М. Тоцька. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 156 с.
2. Цивільне право та процес: підготовка до іспиту. Частина друга: навч. посіб. / Резворович К. Р. (кер.), Юнін О. С., Юніна М. П. та ін. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 216 с.
3. Цивільний процес: навч. посіб. / [К.В. Гусаров, М. В. Жушман, С. О. Кравцов та ін.]. Харків, 2020. 390 с.
4. Цивільний процес: навч. посіб. / кол. авт.: К. Р. Резворович, О. С. Юнін,

- М. П. Юніна та ін. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 224 с.
5. Цивільний процес (загальна частина): навч. посіб. 2-е вид., доп. і перероб. / кер. авт. кол. А. В. Коваленко. Дніпро: ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017. 192 с.
 6. Цивільний процес України: Навч. посіб. для студ. юрид. спец. закладів вищої освіти / І. О. Ізарова, Р. Ю. Ханник-Посполітак. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: ВД «Дакор», 2019. 274 с.
 7. Цивільний процес: навч. посіб. / О. Г. Бортнік, О. Л. Зайцев, В. А. Кройтор та ін.; за заг. ред. проф. В. А. Кройтора ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 336 с.
 8. Цивільний процес: навч. посіб. для підготовки студентів 3-го та 4-го курсів бакалаврату / уклад. К. В. Гусаров, М. В. Жушман, С. О. Кравцов та ін.; за заг. ред. проф. К. В. Гусарова. Харків : ТОВ «Оберіг», 2020. 229 с. URL: <https://nlu.edu.ua/depart/kafedra-czyvilnogo-proczesu/>.
 9. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. Василюк Н. В., Гулька Б. І., Кота О.О. Київ: ВД «Дакор», 2021. 1028 с.
 10. Ясинок М. М., Запара С. І. Масові (групові) та похідні позови в процесуальному праві України: постановка проблеми: наук.-практ. посібник. К. Алерта, 2019. 276 с.
 11. Васильєв С. В. Енциклопедія цивільного судочинства: основні інститути та теоретичні засади. Київ: Алерта, 2021. 658 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Арістова І. В. Роль принципів цивільного процесуального права в судовій правотворчості сучасного правосуддя. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 40-46. URL: <https://elar.naiau.kiev.ua/handle/123456789/28074>.
2. Білянська Н. В. Визнання необґрунтованими активів та їх стягнення вхід держави як підстава припинення права власності. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 2(20). С. 366-378.
3. Білянська Н. В. Договір по сурогатне материнство: окремі проблемні питання правового регулювання. *Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних та сімейних прав у сучасних умовах в Україні*: матеріали науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Чингізхана Нуфатовича Азімова (Харків, 12 січня 2024 р.). Харків, 2024. С. 73-75.
4. Божко М. В. Треті особи у цивільному процесі України: дис. ... д-ра філософії. Київ, 2024. 211 с.
5. Бойко В. В. Форми реалізації принципу розумності в цивільному процесі. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 47–54.
6. Боровська І. А, Петровський А. В. Особливості реалізації принципу судового керівництва (casemanagement) у цивільному судочинстві України *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 6. С. 68-75.

7. Боровська І. А. Відшкодування судових витрат сторони, на користь якої ухвалене судове рішення в системі принципів цивільного судочинства. *Науковий вісник публічного та приватного права*. Збірник наукових праць. 2020. Вип. 2. С. 4449. URL: <http://nvppp.in.ua/vip/2020/2/10.pdf>.

8. Боровська І. А. До питання визначення юридичної природи врегулювання спору за участю судді. *Юридична Україна*. 2020. № 3. С. 72-74. URL: https://yurincom.com/wp-content/uploads/2020/07/YuUkr_3-2020_zmist_ok.pdf.

9. Боровська І. А. До питання розгляду справ про визнання фізичної особи недієздатною в контексті реформування цивільного процесуального законодавства України. *Вісник Запорізького національного університету*. Юридичні науки. 2020. № 2. С. 38-44. URL: <http://law.journalsofznu.zp.ua/archive/visnik-2-2020/5.pdf>.

10. Боровська І. А. Окремі аспекти розгляду і вирішення трудових спорів у позовному провадженні цивільного судочинства. *Юридична наука*. 2021. № 3. С. 78-84. URL: <https://journal-nam.com.ua/index.php/journal/article/view/183>.

11. Боровська І. А. Особливості процесуальної форми спрощеного позовного провадження у цивільному судочинстві. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2021. Серія Право. Вип. 65. С. 90-97.

12. Боровська І. А. Правовий статус сторін та третіх осіб у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави (в контексті реалізації принципу правової визначеності). *Актуальні питання у сучасній науці*. Серія «Право». 2024. № 1(19). С. 322-335.

13. Боровська І. А. Реалізація принципу пропорційності у цивільному судочинстві України за участю третіх осіб у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 11. С. 139-143.

14. Боровська І. А., Білянська Н. В. Співвідношення принципів верховенства права та законності у цивільному судочинстві України. *Юридичний вісник*. 2023. № 2. С. 7-14.

15. Боровська І. А., Веренкіотова О. В. Принцип концентрації у цивільному судочинстві України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 8. С. 80-83.

16. Боровська І. А. Принцип правової визначеності у системі принципів цивільного судочинства. *Право і суспільство*. 2020. № 4. С. 47-54. URL: <http://www.pravoisuspilstvo.org.Ua/archive/2020/42020/9.pdf>.

22. Ватрас В. А., Нечипорук Л. Д. Цивільна процесуальна дієздатність як умова реалізації права на позов у цивільному процесі. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 3. С. 125–129.

17. Гопанчук. В. Вибір способу захисту порушених прав та інтересів - ключова умова дотримання законності у цивільному процесі. *Приватно-правові механізми захисту прав людини*. Матеріали міжкафедрального науково-

теоретичного круглого столу, (Київ, 10 грудня 2021 року). Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. С. 42-45.

23. Гусаров К. В. Відповідач та треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, у справах про відшкодування шкоди, заподіяною війною. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. №3(31). С. 529–537.

24. Гусаров К. В. Позивачі та треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, у справах про відшкодування шкоди, заподіяною війною. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 2(30). С. 28–35.

25. Гусаров К. В. Сторони та треті особи у справах про відшкодування шкоди, заподіяною війною. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. №3(21). С. 583–592.

26. Діденко Л. В. Цивільні процесуальні правовідносини: теоретичні аспекти: моногр. Одеса, 2019. 390 с.

18. Добросовісність: доктрина & судова практика. Збірка статей / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 358 с.

27. Кирдан Б. В. Права автора як об'єкт захисту в порядку цивільного судочинства»: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (21-22 лютого 2020 року) «25 років становлення Сумської філії Харківського університету внутрішніх справ: славетна історія та горизонти майбутнього», Х. 2020. С. 5051.

28. Кравченко І. О., Котвяковський. Ю. О. Законодавчі прогалини та механізми їх подолання за рахунок судової правотворчості в цивільному судочинстві України. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 62-67. URL.:<https://elar.naiau.kiev.ua/handle/123456789/28077>.

29. Кройтор В. А. Проблеми визначення предмета доказування в сучасному цивільному судочинстві України. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 68-76. URL.:<https://elar.naiau.kiev.ua/handle/123456789/28078>.

30. Круглик В. В. Поняття та юридична природа процесуального правонаступництва. *Нове українське право*. 2024. № 1. С. 139–144.

31. Кругляк К. Б. Еволюція правового регулювання інституту сторін у цивільному процесі України. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 8(36). С. 595–605. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/13792>.

32. Кругляк К. Б. Інститут сторін у цивільному процесі іноземних держав. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 8(26). С. 625–636. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/14084>.

33. Кругляк К. Б. Поняття та ознаки сторін у цивільному процесі України. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. № 6(6). С. 116–127. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/14245>.

34. Куцик К. В. Деякі аспекти надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку за цивільним процесуальним законодавством України. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 2. С. 89-97. URL: http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2023/05/APP-02_2023_FINAL.pdf

35. Куцик К. В. Захист персональних даних в контексті реалізації конституційного права на недоторканність особистого життя. *Реалізація норм Конституції України у цивільних та інших приватно-правових відносинах: проблеми теорії і практики: матеріали міжвузівського науково-теоретичного круглого столу, присвяченого 25-й річниці Конституції України* (м. Київ, 22 черв. 2021 р.). Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2021. С. 43-51.

36. Куцик К. В. Питання правового визначення поняття «ділова репутація юридичної особи». *Актуальні питання та перспективи рекодифікації цивілістичного законодавства України: матеріали науково-теоретичного круглого столу* (16 квіт. 2021 р.) / [редкол. : С. С. Чернявський, В. П. Мироненко, В. С. Гопанчук]. Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2021. С. 68-73.

37. Куцик К. В. Підстави надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку за цивільним процесуальним законодавством України. *Право і суспільство*. 2023. № 3. С. 102-110.

38. Куцик К. В. Процесуальна економія під час здійснення цивільного судочинства в умовах воєнного стану: огляд законодавчих ініціатив. *Журнал східноєвропейського права*. 2023. № 107. С. 23-29. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2023/02/kutsyk_107.pdf

39. Куцик К. В. Штраф у цивільному процесі: історична перспектива. *Актуальні питання сучасного приватного права: збірник наукових праць*. Національна академія внутрішніх справ. Київ. 2021. С. 66-77.

40. Кучер В. О. Процесуальна діяльність сторін у справах щодо визначення місця проживання дитини: окремі питання доказування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 2. С. 134–136.

41. Кучер В. О. Цивільні процесуальні обов'язки сторін у позовному провадженні. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія «Право». 2024. Випуск 84. Ч. 1. С. 311–316.

42. Кучер В. О., Парасюк В. М., Бориславський Р. А. Зловживання позивачем процесуальними правами в контексті залишення позовної заяви без розгляду. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №2. С. 106–111.

43. Песоцька Ю. В., Дяченко С. В. Європейський принцип «casemanagement» та необхідність його реалізації у цивільному судочинстві України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 8. С. 133-136.

44. Петровський А. В., Боровська І. А. Правовий статус третіх осіб у цивільному процесі України. *Часопис цивілістики*. 2023. № 49. С. 51-55.

45. Постанови Пленуму Верховного Суду в цивільному судочинстві. 6-те вид., допов. і перероб. Упорядники: Вереша Р.В., Карпунцов В.В. Київ: Алерта, 2023. 468 с.

46. Резворович К. Р., Шепеленко Д. К. Захист прав, порушених внаслідок використання об'єктів авторського права штучним інтелектом. *Наукові перспективи*. 2024. № 2(44). С. 1228-1238.

47. Рябченко Ю. Ю. Цивільний процесуальний статус як наукова категорія: перспективи впровадження у правотворчість та правозастосування. *Часопис Київського університету права*. 2021. № 2. С. 163–169.

48. Середницька І. А., Церковна О. В. Підстави й передумови виникнення цивільно-процесуальних правовідносин, їх зміна та припинення. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. № 3. С. 114–118.

49. Сидоренко Н. О. Цивільна процесуальна правосуб'єктність органів та осіб, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб. *Право і суспільство*. 2023. № 6. С. 108–114.

50. Тихомиров Д. О., Білянська Н. В., Петровський А. В. Особливості розгляду справ, пов'язаних із визначенням місця проживання малолітньої дитини, в порядку цивільного судочинства. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. №. 5(33). С. 639–650.

51. Тихомиров Д. О., Петровський А. В. Цивільний процесуальний статус сторін як учасників справи позовного провадження. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 6 (24). С. 648–657.

52. Чурпіта Г. В. Деякі аспекти судового захисту сімейних прав та інтересів. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2020. № 1. С. 71-83.

53. Чурпіта Г. В. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, та заінтересовані особи як учасники цивільних справ різних видів цивільного судочинства. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 2(20). С. 585–595.

54. Чурпіта Г. В. Цивільний процесуальний статус учасників справ позовного провадження. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. №3(31). С. 705–714.

55. Чурпіта Г. В., Білянська Н. В. Правове регулювання визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. №4(23). С. 172–184.

56. Чурпіта Г. В., Білянська Н. В. Правовий статус заявників та третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору (на прикладі справ, що виникають із сімейних правовідносин, а також справ про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення у дохід держави). *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 2(30). С. 205–214.

57. Чурпіта Г. В., Кирдан Б. В., Петровський А. В. Захист прав працівників профспілками в умовах воєнного стану. *Наукові перспективи*. 2024. №2(44). С. 1123–1133.

58. Чурпіта Г. В., Кирдан Б. В., Петровський А. В. Профспілки працівників правоохоронних органів як суб'єкти трудових правовідносин. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 2(30). С. 80–89.

59. Чурпіта Г.В. Поняття захисту сімейних прав та інтересів у порядку цивільного судочинства. Регулювання приватно-правових відносин в умовах воєнного стану в Україні :матеріали міжвузівської науково-практичної конференції (м. Київ, 29 вересня 2022 року). Київ: Національна академія

внутрішніх справ, 2022. С. 89-92.
URL.:<http://elar.naiau.kiev.ua/jspui/handle/123456789/21929>.

60. Яцина В. Принципи судового керівництва та змагальності сторін у цивільному судочинстві: проблеми їх співвідношення та взаємозв'язок. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 3. С. 48-55.

Інтернет-ресурси:

1. <http://zakon1.rada.gov.ua> - Законодавство України
2. <http://rada.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховної Ради України
3. <http://www.president.gov.ua/> - Президент України
4. <http://www.kmu.gov.ua> - Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
5. <http://www.minjust.gov.ua> - Міністерство юстиції України
6. <https://ccu.gov.ua/index.php> - Конституційний суд України
7. <http://www.scourt.gov.ua> - інформаційний сервер Верховного Суду України
8. <http://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень
9. <http://court.gov.ua/sudy/> - Судова влада України
10. <https://unba.org.ua/> - Національна асоціація адвокатів України
11. <http://npu.ua> - Нотаріальна палата України
12. <http://nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
13. <https://nlu.org.ua/> - Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
14. <http://www.univ.kiev.ua> - бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
15. <http://www.library.ukma.kiev.ua> - наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»
16. http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html - Юридичні інформаційні ресурси

Підручники:

1. Борисова В.І. (кер. авт. кол.), Баранова Л.М., Бєгова Т.І. та ін. Цивільне право: підручник: у 2 т. Х.: Право, 2014. Т.1. 656 с.
2. Майданик Р. А. Речове право України. Підручник. Київ, Алерта. 2019. 1092 с.
3. Право інтелектуальної власності : підручник / А.В. Аксютіна, Л.В. Межевська, О.В. Нестерцова-Собакарь та ін. ; ред. Т.В. Ярошевська. – Дніпро: ДДУВС, 2022. 336 с.
4. Право інтелектуальної власності : підручник. За заг. ред. О. І. Харитонової. Київ, Юрінком Інтер, 2019. 544 с.
5. Цивільне право України: підручник. 3-є вид., перероб. і доп. У 2 частинах / За ред. проф. Р. Б. Шишки (кер. авт. кол.). Ч. 1. Загальна. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 796 с.

6. Цивільне право України: підручник. 3-є вид., перероб. і доп. У 2 частинах / За ред. проф. Р. Б. Шишки (кер. авт. кол.). Ч. 2. Особлива. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 948 с.
7. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: підручник / С. С. Бичкова, І. А. Бірюков, В. І. Бобрик та ін.; за заг. ред. С. С. Бичкової. 3-тє вид., змін. та допов. К.: Алерта, 2014. 496 с.
8. Цивільне право України. Загальна частина : підруч. для студ. ВНЗ / Ю. Л. Бошицький та ін. ред.: Ю. Л. Бошицький, Р. Б. Шишка. Київ : Ліра-К., 2019. 760 с.
9. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / За заг. ред. І. А. Бірюкова, Ю. О. Заїки. К.: Алерта, 2014. 510 с.
10. Цивільне право України. Підручник. / Ч. Н. Азімов, М. М. Сибільов, В. І. Борисова та ін.; За ред. проф. Ч. Н. Азімова. Харків: Право, 2015. 568 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Дзера О.В. Договірне право України. Загальна частина. Київ, Юрінком Інтер, 2018. 896 с.
2. Дзера О.В. Договірне право України. Особлива частина. Київ, Юрінком Інтер, 2018. 1200 с.
3. Законодавство України у сфері забезпечення виконання зобов'язань : зб. норм.-прав. актів / уклад. : К.Р. Резворович, О.С. Юнін, М.П. Юніна. та ін. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2020. 260 с.
4. Іванов Ю.Ф., Курилiна О.В., Іванова М.В. Цивільне право України. У 2-х томах. Том 1. Навчальний посiбник. Київ, Алерта, 2019. 342 с.
5. Іванов Ю.Ф., Курилiна О.В., Іванова М.В. Цивільне право України. У 2-х томах. Том 2. Навчальний посiбник. Київ, Алерта, 2019. 346 с.
6. Іванюта Н.В., Ніколенко Л.М., Буга В.В., Бондаренко О.О., Колосов Р.В. Цивільне право. Загальна частина: навчальний посiбник. К. : Дакор, 2021. 312 с.
7. Кухарев О. Є. Спадкове право України: навч. посiбник. К. : Алерта, 2013. 328 с.
8. Майданик Р.А. Цивільне право. Практикум. Навчальний посiбник. видання 3-тє, перероблене і доповнене. Київ, Алерта, 2019. 622 с.
9. Мічурiн Є. О. Цивільне право. Загальна частина : навч. посiб. для підгот. до iспитiв та залiкiв. Вид. 2-ге, перероб. та допов. Харків : Право, 2022. 234 с.
10. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. перероб. і допов. За ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнєцової, В.В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2019. Т.І. 752 с.
11. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. перероб. і допов. За ред. О.В. Дзери (кер. авт. кол.), Н.С. Кузнєцової, В.В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2019. Т.ІІ. 1048 с.

12. Омельчук В.А., Найда І.В., Зіньова О.С. Цивільне та господарське право в тестових завданнях (практичний курс): навчально-практичний посібник / за заг. ред. В.А. Омельчук. Київ: Алерта, 2022. 192 с.
13. Парасюк М.В. Цивільне право України. Загальна частина (у схемах та таблицях): навч. посіб./ Парасюк М.В., Парасюк В.М., Грабар Н.М. Львів: Растр-7, 2020. 364 с.
14. Реформування цивільного права в умовах євроінтеграції : навч. посіб. / К. Р. Резворович, О. С. Юнін, О. О. Круглова та ін. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2019. 180 с.
15. Тетарчук І., Дяків Т. Цивільне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. К. : Видавництво Центр навчальної літератури, 2020. 202 с.
16. Цивільне право : практикум / Р. Я. Демків, І. М. Євхутин, Т. В. Курило, В. О. Кучер, В. М. Парасюк / за ред. В. О. Кучера. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. Ч. 1. 180 с.
17. Цивільне право (загальна частина): навч. посібник / О. В. Кіріяк, Ю. П. Пацурківський, М. М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
18. Цивільне право (загальна частина). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 448 с.
19. Цивільне право (особлива частина). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2022. 640 с.
20. Цивільне право (Частина 1) : навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форми навчання / О. В. Манжосова, І. Б. Факас, П. П. Латковський, Я. С. Мошинська. Чернівці, 2021. 112 с.
21. Цивільне право та процес: підготовка до іспиту. Ч. 1. навч. посібник / кол. авт. [Резворович К.Р. (кер.), Юнін О.С., Круглова О.О. та ін.]. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр справ, 2020. 295 с.
22. Цивільне право та процес: підготовка до іспиту. Ч. 2. : навч. посіб. / кол. авт.: К.Р. Резворович (кер.) та ін. Дніпро : Видавець Біла К.О., 2020. 216 с.
23. Цивільне право та процес. Частина 1.: навч. посіб. / кер. авт. кол. А.В. Коваленко). Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018. 275 с.
24. Цивільне право України : навч. посіб. до складання вступ. випробування в магістратуру у форматі ЗНО / В. І. Борисова, К. Ю. Іванова, Б. П. Карнаух, Ю. Є. Ходико. Харків : Право, 2021. 396 с.
25. Цивільне право: загальна частина. Практикум : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.
26. Цивільне право. Альбом схем : навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 1 / Є. О. Мічурін, О. Р. Шишка. Вид. 6-те, перероб. Харків : Право, 2022. 220 с.
27. Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, Н. О. Горобець та ін.; за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева. Харків : ХНУВС, 2022. 332 с.

28. Цивільно-правова наука і практика: збірник науковоправових (консультативних, експертних) висновків / О. В. Дзера. Київ: Алерта, 2023. 572 с.

29. Шишка Р.Б. Спадкове право в Україні: посібник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 228 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Арістова І. В. Роль принципів цивільного процесуального права в судовій правотворчості сучасного правосуддя. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 40–46. URL: <https://elar.naiau.kiev.ua/handle/123456789/28074>

2. Бойко В. В. Форми реалізації принципу розумності в цивільному процесі України. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 47–54. URL: <https://elar.naiau.kiev.ua/handle/123456789/28075>.

3. Боровська І. А. До питання розгляду справ про визнання фізичної особи недієздатною в контексті реформування цивільного процесуального законодавства України. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2020. № 2. С. 38–44. URL: <http://law.journalsofznu.zp.ua/archive/visnik-2-2020/5.pdf>.

4. Дзера І. О. Санкції у цивільному праві України: проблеми теорії та судової практики. Монографія. К. : Дакор, 2022. 540 с.

5. Добросовісність: доктрина & судова практика. Збірка статей / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 358 с.

6. Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду : коментарі науковців / О. П. Печений, І. В. Спасибо-Фатєєва та ін., за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2020. 496 с.

7. Кармаза О.О., Федоренко Т.В., Позов Д.А. Цивільно-правові договори в медіації: проблеми якості закону. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 2. С. 151–154.

8. Костін М.І., Шаповал А.О. Договір як регулятор цивільних правовідносин. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 4. С. 180–183.

9. Крат В.І. Трохи про приватне право в судовій практиці. Київ, 2023. 662 с.

10. Постанови Пленуму Верховного Суду в цивільному судочинстві. 6-те вид., допов. і перероб. Упорядники: Вереша Р.В., Карпунцов В.В. Київ: Алерта, 2023. 468 с.

11. Право власності: способи захисту крізь призму судової практики: монографія / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2023. 616 с.

12. Право нерухомості крізь призму судової практики: монографія / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 344 с.

13. Резворович К.Р., Шепеленко Д.К. Захист прав, порушених внаслідок використання об'єктів авторського права штучним інтелектом. *Наукові перспективи*. 2024. № 2(44). С. 1228–1238.

14. Реформування зобов'язального права в умовах глобалізаційних викликів : монографія / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Круглова О. О. та ін.]. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2021. 248 с.

15. Схаб-Бучинська Т.Я. Обмеження договірної свободи в цивільному праві України: монографія. Івано-Франківськ: Супрун В.П., 2020. 211 с.

16. Цивільне право і процес: сучасний стан та шляхи удосконалення: монографія / Дутко А.О., Римарчук Р.М., Ортинська Н.В., Василів С.С., Зільник Н.М. Львів : Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2019. 190 с.

17. Цивільний кодекс України. Станом на 01 січня 2023 р.: наук.-практ. коментар / за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. Харитонova Є. О., канд. юрид. наук, доц. Калітенко О. М. Київ : Норма права, 2023. 1424 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://court.gov.ua/sudy/> - Судова влада України
2. http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html - Юридичні інформаційні ресурси
3. <http://jurconsult.net.ua/> - Всеукраїнських юридичний портал
4. <http://nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
5. <http://reyestr.court.gov.ua/> - Єдиний державний реєстр судових рішень
6. <http://student.pp.ua/load> - Студентський портал України
7. <http://studrada.com.ua/libonline> - Центральний юридичний портал України
8. <http://ukr-pravo.at.ua/> - Правовий портал
9. <http://www.arbitr.gov.ua> – офіційне Інтернет представництво Вищого господарського суду України
10. <http://www.ccu.gov.ua/pls/wccu/indx> – офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
11. <http://www.kmu.gov.ua/control> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України
12. <http://www.library.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету "Києво-Могилянська академія"
13. <http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
14. <http://www.nbuv.gov.ua/nyub/journals.html>. - Наукова юридична періодика України
15. <http://www.osvita.org.ua/> - Освітній портал
16. <http://www.scourt.gov.ua> - інформаційний сервер Верховного Суду України
17. <http://www.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
18. <http://zakon1.rada.gov.ua> – Законодавство України
19. <https://supreme.court.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховного Суду

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
доктор юридичних наук, доцент**

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the name Kristina Rezvorch.

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

Додаток 1 до Робочої програми
навчальної дисципліни

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

[illegible]